

OBSAH

Úvod	13
-------------------	----

DEMOGRAFIE, TECHNIKA A EKONOMIKA

Obyvatelstvo a využívání půdy	23
Světová populace	23
Využívání půdy	27
Získávání nové půdy a kolonizace	27
Intenzifikace využívání půdy	32
Zavádění nových, výnosnějších plodin	35
Technické změny	39
Vynálezy a transfer techniky	41
Architektura a infrastruktura	44
Architektura	44
Vodní stavitelství	46
Vnitrozemská doprava	48
Námořní plavba	49
Střelný prach a palné zbraně	53
Průmysl a řemesla	54
Knihťisk	55
Napodobování zámořských produktů	57
Komplexní formy organizace a velké výrobní závody	58
Stroje v řemeslné výrobě	61
Ekologický dopad rozvoje techniky	64
Technické změny a technické znalosti	65
Dálkový obchod a objevy	69
Obchod jako impuls a cíl	70
Asie a Evropa ve středověku	70
Portugalci v Indii	74
Španělé v Americe	77
VOC, EIC a jiné obchodní společnosti	80

Nové světy	84
Blízký východ	84
Indie a jihovýchodní Asie	84
Východní Asie	88
Severní Asie	92
Afrika	93
Amerika	95
Tichomoří a Austrálie	99
Objevné cesty opačným směrem	100
Obraz světa a znalosti	104

VLÁDA A POLITICKÉ IDEJE

„Světová politika“	111
Výchozí bod – svět ve 13. století	113
Stabilizace po globálněhistorickém zlomu (1200/1350 až 1500) ...	115
Politický vývoj po vpádu Mongolů	115
Následky „černé smrti“	122
Politický vývoj v černé Africe, Americe a v oblasti Indického a Tichého oceánu	126
Globalizace a politická uspořádání na počátku moderní doby (1500 až 1750)	131
Západoevropská expanze a Nový svět	131
Afrika a obchod s otroky	137
Konflikty v mocenskopoliticky propojených oblastech Eurasie přibližně od roku 1500	143
Mocenská politika v indopacifické oblasti od roku 1500 do roku 1750	154
Říšské a státní útvary	160
Pojmy „říše“, „země“, „stát“	160
Vznik „říší“	160
Tributní říše, centralizované a stavovské státy	164
Vývoj státnosti v zemích a říších	170
Následnictví jako základní problém stability monarchií	170
Historické, respektive náboženské ideologie zakládající státy ..	175
Novinky ve vojenství jako příčina vzestupu a úpadku říší	180
Budování byrokratického systému	190
Budování a struktura diplomatických a komerčních vztahů ...	200

Významy světa a politické ideje	206
Křesťanský obraz světa a chápání politiky ve středověku	206
Křesťanský světonázor a politika na příkladu	
Tomáše Akvinského	206
Duchovní a světská říše – bitevní pole dějin idejí.	209
„Moderní“ posuny	212
Nový humanismus renesance	212
Machiavelliho realismus – chytrá teorie.	214
Realismus a utopie – sourozenci v politických dějinách	
renesance	219
„Moderna“ – poznámky k jednomu neuchopitelnému pojmu . .	222
Počátek teorie smlouvy – Hobbes, Locke, Rousseau	225
Politické konsekvence – absolutismus,	
demokratický totalismus, liberalismus.	233
Pohled na islámský a čínský kulturní okruh	238
Islám	238
Čína	243

KULTURA, NÁBOŽENSTVÍ A SOCIALIZACE

Renesance a kulturní vývoj	249
„Krásné slovo“	249
Renesance v Evropě	250
Velká města	250
Strategie přátelství.	252
Víra, umění a konkurence	253
Humanismus	255
Objev dějin	256
Míra a lidská důstojnost.	257
Já jako předmět zájmu	259
Národ jako étos	260
Přes Alpy	261
Epochální úspěch	262
Od baroka k rokoku.	263
Renesance ve světovém kontextu	265
Cesta na Východ	265
Osmané	268
Persie	270
Indie	271
Čína	275
Japonsko	278

Reformace a konfesní rozdělení Evropy	281
Náboženství a politika v evropském raném novověku	281
Pozdní středověk – reforma hlavy a údů?	285
Teologie reformátorů a katolické reformy	287
Reformace v zemi svého původu	289
Německo ve století konfesionalizace	294
Reformace a století konfesionalizace za hranicemi německých zemí	298
Setkávání různých náboženství a křesťanské misie	308
Návrat do Afriky	309
Vytlačení křesťanství z Východu, posilování islámu a počátek cest do Afriky	309
Křesťanské království na Kongu	310
Křesťanská Etiopie	312
Šíření do Ameriky	314
Karibik – první zastávka na cestě křesťanství do Nového světa ..	314
Conquista a misie – christianizace španělské Ameriky	316
Mexiko	320
Peru	322
Církevní struktury pod patronátem španělské koruny	324
Jezuitské „redukce“	326
Brazílie	329
Církev a afroameričtí otroci	333
Severní Amerika	334
Střetnutí s Asií	339
Šíření islámu do jižní a jihovýchodní Asie a do subsaharské Afriky	339
Křesťanství v Indii	344
Japonsko	348
Jezuité v Číně	353
Indonésie, Filipíny, Vietnam	355
Nositelé křesťanských misií	356
Papežství a misie	356
Protestantismus a misie	358
Zrušení Tovaryšstva Ježíšova	360
Výchova, vzdělání a věda	363
Všeobecné úvahy	363
Rodinná a veřejná výchova	363
Význam používání písma	364
Obrazy světa a přístup k vědění	365
Vzdělání pro dívky a ženy	367

Evropské myšlenky vzdělanosti a vzdělávací instituce	368
Latinsko-křesťanská tradice a konfesní rozkol	368
Výchova a vzdělávání v pravoslavném světě	380
Islámský svět – rukopisy a madrasy	384
Indie – soupeření různých náboženství	389
Čína – tradice a proměna	392
Japonsko – všeobecné znalosti a řemesla	396
Subsaharská Afrika – věkové skupiny a výchovné rituály	399
Profesionalizace a sociální struktura	402
Práce a povolání v kontextu náboženské interpretace	
společenského řádu	404
Profesionalizace vojenství	409
Úředníci a právníci – státní správa	
a profesionalizace	415
Obchod, luxus, vojenství	
a profesionalizace řemesel	422
Lékaři – mezi řemeslem	
a akademickým povoláním	430
Výhled	439
Seznam literatury	443
Chronologický přehled	454
Seznam vyobrazení	460
Rejstřík jmenný	461
Rejstřík místní	468